

Prawo karne wykonawcze

zajęcia nr 6

Dozór elektroniczny



rok akademicki 2022/2023

Aleksandra Polak-Kruszyk



Uniwersytet
Wrocławski

Wydział Prawa,
Administracji i Ekonomii

KATEDRA PRAWA KARNEGO WYKONAWCZEGO

Prawo karne wykonawcze - wprowadzenie

I. Charakterystyka zajęć (sylabus):

5 spotkań:

- ▶ 25.02.2023 r. ***(Dozór elektroniczny, Sprawcy przestępstw seksualnych)***
- ▶ 12.03.2023 r. ***(Nadzór i kontrola nad wykonywaniem kar)***
- ▶ 26.03.2023 r. ***(Środki zabezpieczające)***
- ▶ 16.04.2023 r. ***(Przygotowanie skazanych do zwolnienia)***
- ▶ 30.04.2023 r. ***(Analiza prawno-porównawcza - porównanie systemów penitencjarnych Polski i Norwegii, Test)***

Wprowadzenie

- ▶ **Dozór elektroniczny**- jest to kontrola zachowania skazanego przy użyciu środków technicznych
- ▶ **System dozoru elektronicznego**- ogół metod postępowania i środków technicznych służących do wykonywania dozoru elektronicznego
 - Spełnia funkcje wychowawcze i kontrolne
 - Wykonywany jest w miejscu pobytu skazanego
 - W trakcie jego wykonywania ustawodawca zobowiązuje skazanego do wykonywania określonych obowiązków



Wprowadzenie



MINISTERSTWO
SPRAWIEDLIWOŚCI
www.ms.gov.pl



/MinisterstwoSprawiedliwosci



@MS_GOV_PL

Wykonywanie dozoru elektronicznego

Rodzaje dozoru elektronicznego:

W systemie dozoru elektronicznego można kontrolować

- ➡ Przebywanie przez skazanego w określonych dniach tygodniach i godzinach we wskazanym przez sąd miejscu **(dozór stacjonarny)**
- ➡ Bieżące miejsce pobytu skazanego, niezależnie od tego, gdzie skazany przebywa **(dozór mobilny)**
- ➡ Zachowywanie przez skazanego określonej minimalnej odległości od osoby wskazanej przez sąd **(dozór zbliżeniowy)**

Dozór elektroniczny

Dozór stacjonarny	Dozór mobilny	Dozór zbliżeniowy
Wykonywanie kary pozbawienia wolności	Wykonywanie środków karnych i zabezpieczających	Wykonywanie środków karnych i zabezpieczających
W sprawach związanych z wykonaniem postanowienia o udzieleniu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego i jego uchyleniem właściwy jest sąd penitencjarny, ww którego okręgu kara jest wykonywana	Właściwy jest sąd, w którego okręgu skazany ma miejsce stałego pobytu, - Jeżeli skazany nie posiada takiego miejsca - sąd, w którego orzeczono środek karny lub zabezpieczający	Właściwy jest sąd, w którego okręgu skazany ma miejsce stałego pobytu, - Jeżeli skazany nie posiada takiego miejsca - sąd, w którego orzeczono środek karny lub zabezpieczający
Wyjątek : uchylenie zezwoleń związanych z wykonywaniem kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego	W razie gdy warunki techniczne nie są wystarczające do jednoczesnego objęcia dozorem mobilnym wszystkich skazanych, wobec których dozór taki został orzeczony, w pierwszej kolejności kieruje się do wykonania dozory mobilne orzeczone jako środek zabezpieczający	Jeżeli wobec skazanego orzeczono zakaz zbliżania się do określonej osoby kontrolowany w systemie dozoru elektronicznego, sąd poucza tę osobę (osobę chronioną) o prawie do wystąpienia z wnioskiem o wyposażenie jej w rejestrator przenośny albo stacjonarny
		- Jeżeli osoba chroniona nie wystąpi z takim wnioskiem - wówczas sąd orzeka o zmianie dozoru zbliżeniowego na dozór mobilny - Na postanowienie o zmianie dozoru - zażalenie przysługuje stronom i osobie chronionej

Dozór stacjonarny

-Wykonywanie kary pozbawienia wolności-

- ▶ Realizacja obowiązku pozostawania w miejscu stałego pobytu, w każdym wypadku musi wiązać się z monitorowaniem poczynąń skazanego w tym czasie, gdy jest on zobligowany do przebywania w miejscu wskazanym przez sąd. Jest to możliwe dzięki zastosowaniu dwóch urządzeń technicznych, których działanie monitorowane jest w sposób zdalny, za pośrednictwem sieci GSM.
- ▶ Pierwszym z nich jest rejestrator stacjonarny w postaci niewielkiej skrzynki, montowanej w miejscu określonym orzeczeniem sądu. Drugi to nadajnik w postaci opaski zakładanej na kostkę bądź nadgarstek skazanego.
- ▶ W sytuacji, gdy w godzinach przewidzianych w harmonogramie skazany nie będzie przebywał w zasięgu rejestratora, urządzenie przekaże za pośrednictwem sieci GSM stosowne informacje do podmiotów odpowiedzialnych za wykonywanie dozoru, które podejmą czynności nakierowane na ustalenie miejsca pobytu skazanego oraz przyczyn naruszenia przez niego warunków dozoru. Należy podkreślić, że w ramach dozoru stacjonarnego nie jest możliwe bieżące śledzenie poczynąń skazanego, ale jedynie zweryfikowanie, czy znajduje się on w zasięgu nadajnika.

Dozór zbliżeniowy

-Wykonywanie środków karnych i zabezpieczających -

- ▶ Od strony technicznej dozór zbliżeniowy funkcjonuje podobnie jak dozór stacjonarny. Do prawidłowego działania wymaga wykorzystania rejestratora i nadajnika.
- ▶ Skazany zobowiązany jest nosić nadajnik, osoba chroniona wyposażana jest w rejestrator. Od jej woli zależy, jaki rejestrator zostanie wykorzystany w konkretnej sprawie – osoba chroniona ma prawo wystąpić z wnioskiem o wyposażenie jej w rejestrator przenośny albo stacjonarny (art. 43I § 1 k.k.w.).
- ▶ Każde z rozwiązań ma swoje zalety i wady, a osoba chroniona musi rozważyć, która forma będzie w większym stopniu jej odpowiadała. Rejestrator stacjonarny instalowany jest w domu osoby chronionej i podłączany na stałe do sieci elektrycznej. Takie rozwiązanie pozwala kontrolować jedynie to, czy skazany nie zbliża się na zbyt małą odległość do miejsca, w którym rejestrator jest umieszczony. Dozór elektroniczny nie będzie więc spełniał swojej kontrolnej funkcji w sytuacji, której osoba chroniona przebywa poza domem.
- ▶ Wybór rejestratora przenośnego pozwala zniwelować ten problem i zwiększa poczucie bezpieczeństwa osoby chronionej. Urządzenie noszone przez osobę chronioną pozwala bowiem na ciągłą weryfikację, czy osoba skazana zachowuje od niej minimalną odległość. Niewątpliwym minusem takiego rozwiązania jest jednak konieczność ciągłego noszenia rejestratora, co wiąże się z większym prawdopodobieństwem jego przypadkowego zgubienia czy zniszczenia. Za dodatkową niedogodność uznać należy także konieczność częstego ładowania rejestratora przenośnego.

Dozór mobilny

-Wykonywanie środków karnych i zabezpieczających -

- ▶ Od strony technologicznej jest to rozwiązanie nowocześniejsze w porównaniu do pozostałych rodzajów dozoru. Wykorzystuje możliwość określania miejsca przebywania osoby kontrolowanej w czasie rzeczywistym, dzięki użyciu technologii GPS. Najważniejsza różnica techniczna dla osoby noszącej nadajnik GPS wiąże się koniecznością ładowania baterii akumulatora, który, ze względu na niewielkie rozmiary, ma ograniczoną pojemność i wymaga podłączania do sieci elektrycznej z częstotliwością około dwóch dni. Jest to niewątpliwie duża niedogodność w porównaniu z nadajnikami klasycznymi wykorzystywanymi w dozorze stacjonarnym i zbliżeniowym.



Podmioty zaangażowane w wykonywanie dozoru elektronicznego

Czynności związane z organizowaniem i kontrolowaniem wykonywania kar z zastosowaniem dozoru elektronicznego oraz nałożonych obowiązków **wykonuje sądowy kurator zawodowy**

- ▶ Podmiot dozoru: co do zasady **takim podmiotem jest kurator sądowy tego sądu rejonowego, w okręgu którego dozór jest lub ma być wykonywany**
- ▶ Ustawodawca dopuszcza również możliwość powierzenia sprawowania dozoru stowarzyszeniu, organizacji lub instytucji, do których działalności należy troska o wychowanie, zapobieganie demoralizacji lub pomoc skazanym, albo osobie godnej zaufania, przy czym niezbędny jest tu wniosek albo zgoda takiego podmiotu/ osoby
- ▶ W pozostałym zakresie: może być nim przedsiębiorca instytucja państwowa, podmiot zagraniczny będący przedsiębiorcą w rozumieniu prawa kraju rejestracji i spełniający warunki do wykonywania w Rzeczypospolitej Polskiej działalności gospodarczej albo jednostka organizacyjna podległa Ministrowi Sprawiedliwości lub przez niego nadzorowana.

Podmioty dozoru

ZADANIA KURATORÓW

- ▶ Realizują oni określone przez prawo zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym, związane z wykonywaniem orzeczeń sądu
- ▶ Udzielają pomocy w readaptacji społecznej skazanego

Wykonując dozór elektroniczny, podmiot dozoru (zwykle kurator):

- 1)** niezwłocznie po zaistnieniu warunków technicznych informuje sąd o możliwości rozpoczęcia wykonywania dozoru elektronicznego;
- 2)** zakłada skazanemu nadajnik niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni od dnia zgłoszenia przez skazanego gotowości
- 3)** w razie orzeczenia dozoru stacjonarnego instaluje rejestrator stacjonarny niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni od dnia zgłoszenia przez skazanego gotowości
- 3a)** w razie orzeczenia dozoru mobilnego lub zbliżeniowego niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni od dnia zgłoszenia przez skazanego gotowości, przekazuje rejestrator przenośny skazanemu oraz instruuje go co do sposobu używania rejestratora;
- 4)** w razie orzeczenia dozoru zbliżeniowego przekazuje rejestrator przenośny osobie chronionej zakazem zbliżania oraz instruuje tę osobę co do sposobu używania rejestratora;
- 5)** kontroluje prawidłowość działania środków technicznych;
- 6)** po zakończeniu dozoru, a także na polecenie sądu lub sądowego kuratora zawodowego, usuwa nadajnik, rejestrator stacjonarny lub rejestrator przenośny używany przez osobę chronioną lub skazanego

Podmiot wykonujący

- ▶ Podmiot wykonującym jest podmiot prowadzący centralę monitorowania - w zakresie czynności związanych z obsługą tej centrali, tj. podmiot dozoru lub jednostka organizacyjna podległa Ministrowi Sprawiedliwości.
- ▶ A w zakresie pozostałych czynności - podmiot dozoru

Natomiast **Biuro Dozoru Elektronicznego** jest odpowiedzialne w zakresie merytorycznym i technicznym za funkcjonowanie systemu dozoru elektronicznego.



Wniosek

Jeśli skazany chce ubiegać się o SDE, musi złożyć wniosek do sądu penitencjarnego. Wniosek najlepiej złożyć od razu po uprawomocnieniu się wyroku. Wtedy rozpoczyna się postępowanie wykonawcze, które określa, gdzie wykonywana będzie kara pozbawienia wolności.

- ▶ W sprawach o udzielenie skazanemu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego sąd penitencjarny orzeka na wniosek:
 - ➡ skazanego
 - ➡ obrońcy skazanego,
 - ➡ prokuratora,
 - ➡ sądowego kuratora zawodowego lub
 - ➡ dyrektora zakładu karnego.
- ▶ Ponowny wniosek skazanego lub jego obrońcy o udzielenie zezwolenia, o którym mowa w art. 431a KKW, w tej samej sprawie, złożony przed upływem 3 miesięcy od dnia wydania postanowienia o odmowie udzielenia tego zezwolenia, pozostawia się bez rozpoznania.
- ▶ Złożenie wniosku o dozór elektroniczny jest zupełnie darmowe. Skazany nie musi uiszczać żadnej opłaty.

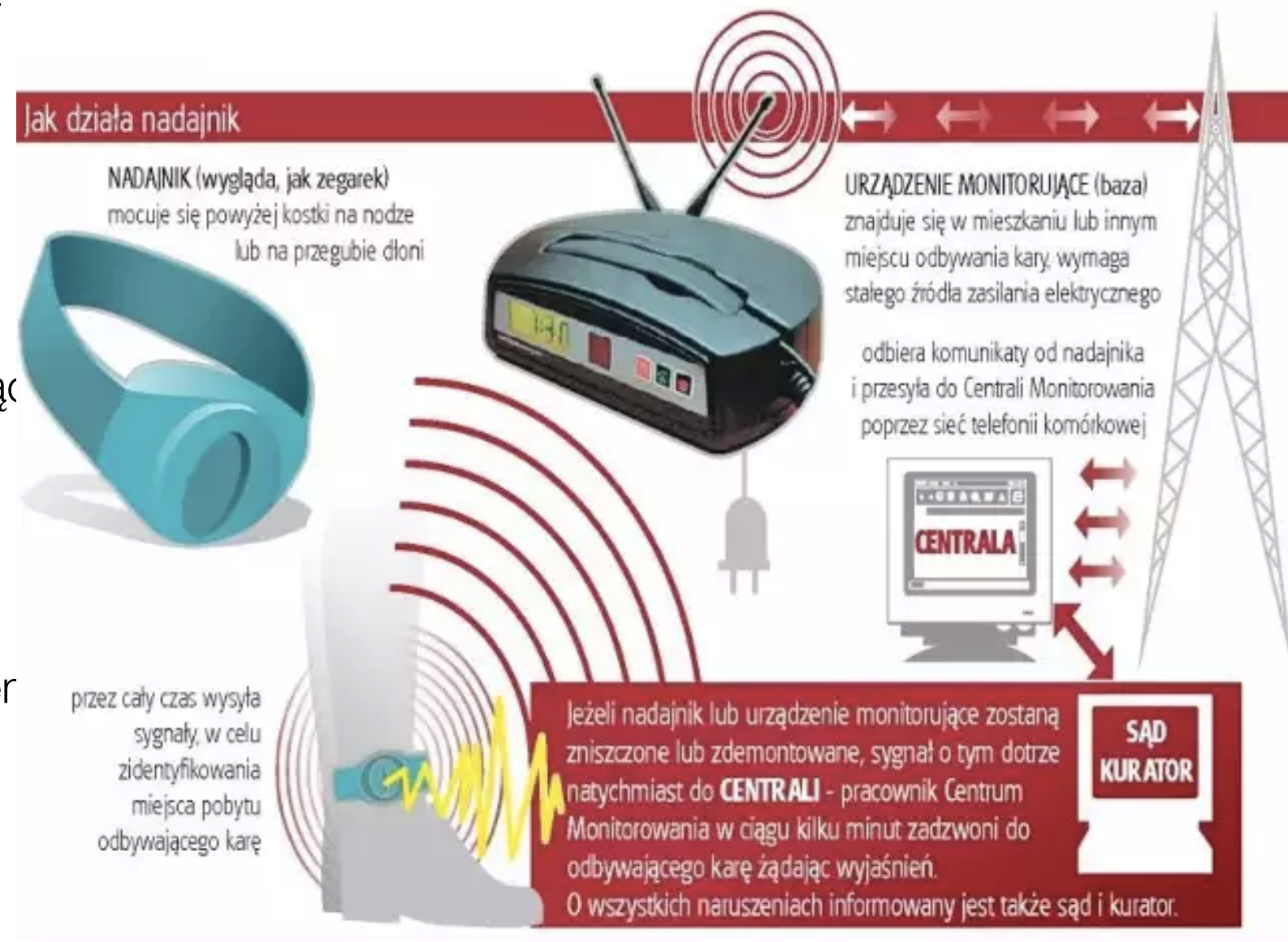
Środki techniczne służące do wykonywania dozoru elektronicznego

► **CENTRALA MONITOROWANIA** – posiada wbudowany telefon służący do kontaktu z Centralą oraz numerem 112. Centrala Monitorowania działa całodobowo.

► **SYSTEM TELEINFORMATYCZNY** – za pomocą którego podmiot prowadzący centralę monitorowania, podmiot dozoru sądy, sądowi kuratorzy zawodowi i inne uprawnione podmioty przetwarzają informacje związane z organizowaniem i kontrolowaniem wykonywania kar w systemie dozoru elektronicznego

► **NADAJNIKI**

► **REJESTRATORY STACJONARNE I PRZENOŚNE**



Rozpoczęcie dozoru elektronicznego

Warunkiem wykonywania kary w SDE jest spełnienie warunków technicznych, które obejmują:

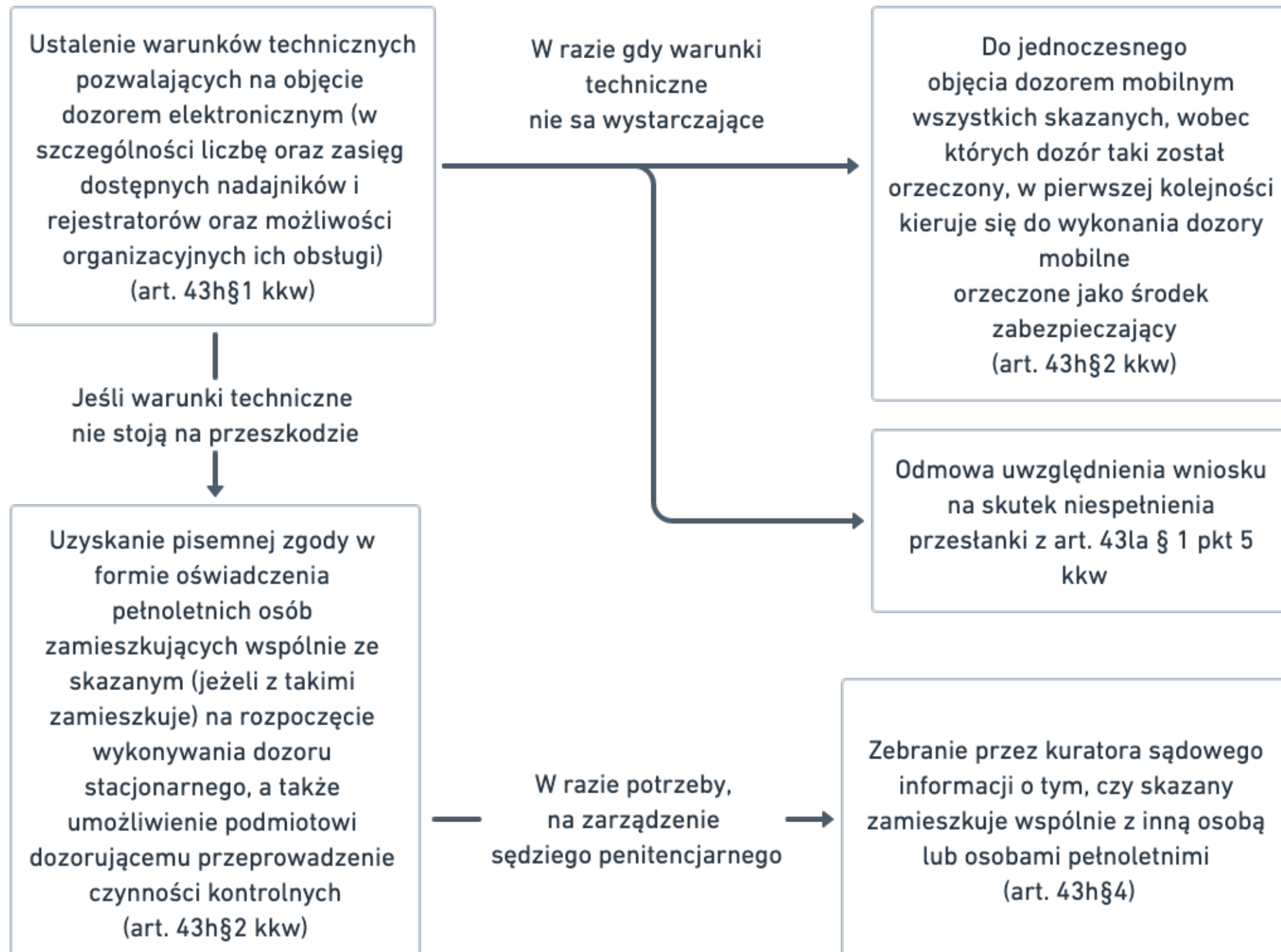
- ➡ liczbę i zasięg dostępnych nadajników i rejestratorów
- ➡ możliwości organizacyjne obsługi nadajników i rejestratorów
- ➡ uprzednia pisemna zgoda osób pełnoletnich zamieszkujących wspólnie ze skazanym złożona do sądu, obejmująca także umożliwienie podmiotowi dozoru prowadzenie czynności kontrolnych – w przypadku dozoru stacjonarnego. W związku z powyższym kurator sądowy ma następujące obowiązki:
 - ✓ zebranie informacji na temat zamieszkiwania wspólnie z innymi osobami;
 - ✓ ustalenie danych personalnych wspólnie zamieszkujących osób
 - ✓ pouczenie ww. osób o warunkach wykonywania kary w systemie dozoru elektronicznego oraz konsekwencjach, jakie wynikają z jej wykonywania dla osób zamieszkujących ze skazanym
- ➡ uzyskanie od podmiotu dozoru nadesłania informacji, czy warunki techniczne pozwalają na niezwłoczne rozpoczęcie wykonywania tej kary, a jeśli nie - od jakiej daty będzie to możliwe

Rozpoczęcie wykonywania dozoru elektronicznego następuje z dniem, w którym wobec skazanego uruchomiono środki techniczne niezbędne do wykonywania kary w tym systemie.

- ➡ Jeżeli czas trwania dozoru elektronicznego jest określony, po rozpoczęciu wykonywania dozoru sąd zawiadamia skazanego i podmiot dozoru o dacie jego zakończenia.

Rozpoczęcie wykonywania kary w SDE

Wymogi, od których ustawodawca uzależnia rozpoczęcie wykonywania kary, środka karnego lub środka zabezpieczającego w SDE na gruncie art. 43h kkw



Warunki udzielenia przez sąd zezwolenia na odbycie kary w SDE

Nowe brzmienie pkt 1 w § 1 w art.
43la wejdzie w życie z dn.
14.03.2023 r.
(art. 43h§1 kkw)

➡ Wobec skazanego orzeczono karę pozbawienia wolności nieprzekraczającą 1 roku i 6 miesięcy, albo wobec skazanego orzeczono karę pozbawienia wolności w wymiarze niższym niż 3 lata i któremu do odbycia w zakładzie karnym pozostała część tej kary w wymiarze nie większym niż 6 miesięcy, a nie zachodzą warunki przewidziane w art. 64 § 2 KK;

wobec skazanego orzeczono karę pozbawienia wolności nieprzekraczającą jednego roku i 6 miesięcy, a nie zachodzą warunki przewidziane w art. 64 § 2 lub art. 64a Kodeksu karnego

- ➡ odbywaniu kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego nie stoją na przeszkodzie szczególne względy wskazujące, że w razie odbycia kary w tym systemie nie zostaną osiągnięte cele kary; skazany posiada określone miejsce stałego pobytu;
- ➡ osoby pełnoletnie zamieszkujące wspólnie ze skazanym wyraziły zgodę, o której mowa w art. 43h § 3 KKW ***chyba że*** wykonanie kary w SDE w sposób oczywisty nie wiąże się z nadmiernymi trudnościami dla osoby, która tej zgody nie wyraziła, i narusza jej prywatność jedynie w nieznacznym stopniu;
- ➡ odbywaniu kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego nie stoją na przeszkodzie warunki techniczne, o których mowa w art. 43h § 1 KKW, tj. obejmujące w szczególności liczbę oraz zasięg dostępnych nadajników i rejestratorów oraz możliwości organizacyjne ich obsługi.

Dozór elektroniczny - zmiany

Brzmienie pkt 1 §1 art. 43la weszło w życie 01.01.2023 r.

2023.01.01

zmiana

Dz.U.2022.1855 art. 1



Art. 43la. [Warunki udzielenia zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego]

§ 1. Sąd penitencjarny może udzielić skazanemu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, jeżeli zostały spełnione łącznie następujące warunki:

- 1) ⁽³²⁾ wobec skazanego orzeczono karę pozbawienia wolności nieprzekraczającą jednego roku i 6 miesięcy albo wobec skazanego orzeczono karę pozbawienia wolności w wymiarze niższym niż 3 lata i któremu do odbycia w zakładzie karnym pozostała część tej kary w wymiarze nie większym niż 6 miesięcy, a nie zachodzą warunki przewidziane w art. 64 § 2 Kodeksu karnego;
- 2) ⁽³³⁾ ~~jest to wystarczające do osiągnięcia celów kary;~~ odbywaniu kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego nie stoją na przeszkodzie szczególne względy wskazujące, że w razie odbycia kary w tym systemie nie zostaną osiągnięte cele kary;

Nowe brzmienie pkt 1 §1 art. 43la wejdzie w życie 14.03.2023 r.

2023.03.14

zmiana

Dz.U.2022.2600 art. 10



Art. 43la. [Warunki udzielenia zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego]

§ 1. Sąd penitencjarny może udzielić skazanemu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, jeżeli zostały spełnione łącznie następujące warunki:

- 1) ⁽³²⁾ ~~wobec skazanego orzeczono karę pozbawienia wolności nieprzekraczającą jednego roku i 6 miesięcy albo wobec skazanego orzeczono karę pozbawienia wolności w wymiarze niższym niż 3 lata i któremu do odbycia w zakładzie karnym pozostała część tej kary w wymiarze nie większym niż 6 miesięcy, a nie zachodzą warunki przewidziane w art. 64 § 2 Kodeksu karnego;~~ wobec skazanego orzeczono karę pozbawienia wolności nieprzekraczającą jednego roku i 6 miesięcy, a nie zachodzą warunki przewidziane w art. 64 § 2 lub art. 64a Kodeksu karnego;
- 2) ⁽³³⁾ odbywaniu kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego nie stoją na przeszkodzie szczególne względy wskazujące, że w razie odbycia kary w tym systemie nie zostaną osiągnięte cele kary;

Nowość od 1.01.2023 r.

Zezwolenie komisji penitencjarnej na odbycie przez skazanego kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego

Komisja penitencjarna może udzielić skazanemu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, jeżeli zostały spełnione łącznie następujące warunki:

- ➔ wobec skazanego orzeczono karę pozbawienia wolności nieprzekraczającą 4 miesięcy, a nie zachodzą warunki przewidziane w art. 64 § 2 Kodeksu karnego;
- ➔ skazany rozpoczął już odbywanie kary w zakładzie karnym;
- ➔ odbywaniu kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego nie stoją na przeszkodzie szczególne względy wskazujące, że w razie odbycia kary w tym systemie nie zostaną osiągnięte cele kary;
- ➔ za udzieleniem zezwolenia przemawiają dotychczasowa postawa i zachowanie skazanego w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności;
- ➔ skazany posiada określone miejsce stałego pobytu;
- ➔ osoby pełnoletnie zamieszkujące wspólnie ze skazanym wyraziły zgodę, o której mowa w art. 43h § 3 k.k.w.;
- ➔ odbywaniu kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego nie stoją na przeszkodzie warunki techniczne, o których mowa w art. 43h § 1 k.k.w.

Obowiązki skazanego odbywającego karę w SDE

- ➡ Zgłoszenie podmiotowi dozoru, w terminie i w sposób, które zostały określone przez sąd lub komisję penitencjarną, gotowości do instalacji środków technicznych;
- ➡ Nieprzerwane noszenie nadajnika;
- ➡ Dbanie o powierzone mu środki techniczne, w tym zwłaszcza chronić je przed utratą, zniszczeniem, uszkodzeniem lub uczynieniem niezdatnymi do użytku, oraz zapewniać ich stałe zasilanie energią elektryczną;
- ➡ Udostępnianie podmiotowi dozoru powierzone środki techniczne do kontroli, naprawy lub wymiany na każde żądanie tego podmiotu, w tym również umożliwiając pracownikom tego podmiotu wejście do pomieszczeń, w których skazany przebywa, lub na nieruchomości stanowiącą jego własność lub będącą w jego zarządzie;
- ➡ Udzielanie prezesowi sądu lub upoważnionemu sędziemu, sądowemu kuratorowi zawodowemu, podmiotowi dozoru i podmiotowi prowadzącemu centralę monitorowania wyjaśnień dotyczących przebiegu odbywania kary i wykonywania nałożonych obowiązków oraz stawiania się na wezwania sędziego i kuratora.

Obowiązki skazanego odbywającego karę w SDE

Dodatkowe obowiązki skazanego przy dozorze stacjonarnym

Art. 43n § 2. Skazany, wobec którego wykonywany jest dozór stacjonarny, ma ponadto obowiązek:

- 1.** pozostawać we wskazanym przez sąd miejscu w wyznaczonym czasie;
- 2.** odbierać połączenia przychodzące do rejestratora stacjonarnego;
- 3.** umożliwiać sądowemu kuratorowi zawodowemu wejście do mieszkania lub na nieruchomość, gdzie zainstalowano rejestrator;
- 4.** udzielać osobom upoważnionym, na ich żądanie, wyjaśnień, o których mowa w § 1 pkt 4, również przy użyciu rejestratora stacjonarnego.

Obowiązki skazanego odbywającego karę w SDE

Dodatkowe obowiązki skazanego przy dozorze mobilnym/ zbliżeniowym

iArt. 43n § 3. Skazany, wobec którego wykonywany jest dozór mobilny lub zbliżeniowy, ma ponadto obowiązek:

- 1.** nieprzerwanie nosić rejestrator przenośny;
- 2.** odbierać połączenia przychodzące do rejestratora przenośnego;
- 3.** udzielać osobom upoważnionym, na ich żądanie, wyjaśnień, o których mowa w § 1 pkt 4, również przy użyciu rejestratora przenośnego

Obowiązek pozostawania skazanego we wskazanym miejscu

- **Skazany ma obowiązek pozostawania we wskazanym przez sąd miejscu w wyznaczonym czasie.**
- Sąd penitencjarny określa przedziały czasu w ciągu doby i w poszczególnych dniach tygodnia, w których skazany ma prawo się oddalić z miejsca stałego pobytu lub innego wskazanego miejsca na okres nieprzekraczający 12 godzin dziennie, w szczególności w celu:
 - ▶ świadczenia pracy;
 - ▶ wykonywania praktyk religijnych lub korzystania z posług religijnych;
 - ▶ sprawowania opieki nad osobą małoletnią, osobą niepełnosprawną lub chorą;
 - ▶ kształcenia i samokształcenia oraz wykonywania twórczości własnej;
 - ▶ korzystania z urządzeń lub zajęć kulturalno-oświatowych i sportowych;
 - ▶ komunikowania się z obrońcą, pełnomocnikiem oraz wybranym przez siebie przedstawicielem, o którym mowa w art. 42;
 - ▶ komunikowania się z podmiotami, o których mowa w art. 38 § 1;
 - ▶ utrzymywania więzi z rodziną lub innymi bliskimi osobami;
 - ▶ korzystania z opieki medycznej lub udziału w terapii;
 - ▶ dokonania niezbędnych zakupów.

Zezwolenie na opuszczenie miejsca wykonywania dozoru elektronicznego

Przesłanka: przypadki szczególnie ważne dla skazanego, uzasadnione względami zdrowotnymi, rodzinnymi lub osobistymi

- ➡ Wówczas sądowy kurator zawodowy może zezwolić skazanemu na opuszczenie miejsca wykonywania dozoru stacjonarnego na okres nieprzekraczający jednorazowo 7 dni, w miarę potrzeby w asyście osoby najbliższej lub osoby godnej zaufania, niezwłocznie informując o tym prezesa sądu, upoważnionego sędziego lub sędziego penitencjarnego i wprowadzając tę informację do systemu komunikacyjno-monitorującego.
- ▶ Zezwolenie może być cofnięte, jeżeli po jego udzieleniu pojawiły się informacje lub okoliczności uzasadniające obawę, że skazany w okresie zezwolenia może naruszyć porządek prawny.
- ▶ Jeżeli zezwolenie zostało cofnięte, skazanemu nie udziela się ponownego zezwolenia na opuszczenie miejsca wykonywania dozoru stacjonarnego.

Opłata za uszkodzenie urządzenia

Opłata wyrównawcza

KIEDY? W razie umyślnego dopuszczenia do zniszczenia, uszkodzenia, uczynienia niezdatnym do użytku nadajnika, rejestratora stacjonarnego lub przenośnego:

- ▶ Wówczas sąd może nałożyć na skazanego lub osobę chronioną opłatę wyrównawczą na rzecz podmiotu dozorującego.
- ▶ Na postanowienie w przedmiocie nałożenia opłaty wyrównawczej przysługuje zażalenie.
- ▶ Opłaty nie można orzec po upływie 6 miesięcy od dnia, w którym doszło do zniszczenia/ uszkodzenia

Zakończenie dozoru elektronicznego

- ▶ Karę w systemie dozoru elektronicznego uznaje się za wykonaną z dniem zakończenia wykonywania tego dozoru,
 - ▶ chyba, że uchylono zezwolenie na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.
- ▶ Przez zakończenie wykonania dozoru rozumieć należy wyłączenie aparatury monitorującej, wskutek czego traci ona cechę monitorowania. **Nie chodzi tu zatem o jej fizyczną deinstalację, a o zakończenie cyklu monitorowania skazanego (choć z reguły czynności te zbiegają się w czasie).**
- ▶ Data zakończenia dozoru elektronicznego powinna być wymieniona w postanowieniu sądu o rozpoczęciu wykonywania dozoru elektronicznego.

Uchylenie zezwolenia na wykonywanie kary w SDE

- ▶ Zakończenie wykonywania kary w systemie dozoru elektronicznego **może też wynikać z decyzji procesowej polegającej na uchyleniu zezwolenia na odbywanie w tej formie kary.**
- ▶ Decyzje w tym zakresie może podjąć jedynie **sąd penitencjarny.**
- ▶ Przyczyny mogą być: **obligatoryjne lub fakultatywne**

Obligatoryjnie, jeżeli:

- 1)** skazany nie zachowa wyznaczonego terminu na zgłoszenie upoważnionemu podmiotowi dozoru gotowości, o której mowa w art. 43m § 1 KKW, albo uchyla się od niezwłocznego zainstalowania przez podmiot dozoru rejestratora lub od założenia nadajnika;
- 2)** skazany, odbywając karę pozbawienia wolności w SDE, naruszył porządek prawny, w szczególności popełnił przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, lub uchyla się od wykonania obowiązków związanych z dozorem elektronicznym lub innych nałożonych obowiązków, orzeczonego środka karnego, środka kompensacyjnego lub przepadku;
- 3)** odwołano przerwę w wykonaniu kary pozbawienia wolności w SDE z powodu innego niż ustanie przyczyny, dla której przerwa została udzielona;
- 4)** skazany w czasie wykonywania kary pozbawienia wolności w SDE został osadzony w zakładzie karnym w związku z zastosowaniem tymczasowego aresztowania lub wykonaniem kary w innej sprawie.

Fakultatywnie (Sąd penitencjarny może uchylić), **jeżeli:**

- 1)** Jeżeli skazany korzystający z zezwolenia udzielonego z ważnych względów zdrowotnych lub osobistych nie powrócił do określonego miejsca w wyznaczonym czasie

Konsekwencje uchylenia

W razie uchylenia zezwolenia sąd penitencjarny orzeka o tym, w jakim zakresie karę pozbawienia wolności należy uznać za wykonaną, uwzględniając zaliczenie na poczet kary okresu objętego systemem dozoru elektronicznego.

- ▶ Skazanego zawiadamia się o obliczonym okresie kary pozbawienia wolności pozostałej do wykonania w ZK.
- ▶ Sąd penitencjarny poleca doprowadzić skazanego do zakładu karnego, o czym należy go pouczyć.
- ▶ Ponowne udzielenie zezwolenia na odbycie kary w tym systemie jest niedopuszczalne w tej samej sprawie
- ▶ W każdym przypadku uchylenia zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego na postanowienie sądu penitencjarnego przysługuje zażalenie (art. 43lm§ 2 kkw)



Jak to wygląda w praktyce?

